

Suvestinė redakcija nuo 2016-06-09 iki 2016-10-13

Įsakymas paskelbtas: TAR 2015-04-02, i. k. 2015-04957

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS „IŠMOKOS UŽ VIETOVES, KURIOSE ESAMA GAMTINIŲ AR KITŲ SPECIFINIŲ KLIŪČIŲ“ ĮGYVENDINIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2015 m. balandžio 1 d. Nr. 3D-245

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 9.1 ir 9.2 papunkčiais ir atsižvelgdama į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. spalio 17 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 1378/2014 (OL 2014 L 367, p. 16), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimo Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“, Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos, patvirtintos 2015 m. vasario 13 d. Komisijos sprendimu Nr. C(2015)842, Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. 3D-507 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“, nuostatas bei siekdama efektyviai panaudoti EŽŪFKP lėšas,

t v i r t i n u Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Išmokos už vietas, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių“ įgyvendinimo taisykles (pridedama).

Žemės ūkio ministrė

Virginija Baltraitienė

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2015 m. balandžio 1 d. įsakymu Nr. 3D-245
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2016 m. kovo 15 d. įsakymo Nr. 3D-125
redakcija)

LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS „IŠMOKOS UŽ VIETOVES, KURIOSE ESAMA GAMTINIŲ AR KITŲ SPECIFINIŲ KLIŪČIŲ“ ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Išmokos už vietas, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių“ įgyvendinimo taisyklės (toliau – taisyklės) parengtos vadovaujantis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. gruodžio 2 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 2016/142 (OL 2016 L 28, p. 8), 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 807/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, ir nustatomos pereinamojo laikotarpio nuostatos (OL 2014 L 227, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. birželio 4 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 2015/1367 (OL 2015 L 211, p. 7), 2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 808/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, taikymo taisyklės (OL 2014 L 227, p. 18), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. balandžio 28 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 2016/669 (OL 2016 L 115, p. 33), 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 352/78, (EB) Nr. 165/94, (EB) Nr. 2799/98, (EB) Nr. 814/2000, (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 485/2008 (OL 2013 L 347, p. 549), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1310/2013 (OL 2013 L 347, p. 865), 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1307/2013, kuriuo nustatomos pagal bendros žemės ūkio politikos paramos sistemas ūkininkams skiriamų tiesioginių išmokų taisyklės ir panaikinami Tarybos reglamentas (EB) Nr. 637/2008 ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 73/2009 (OL 2013 L 347, p. 608), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. gruodžio 2 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 2016/142 (OL 2016 L 28, p. 8), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“, Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programa, patvirtinta 2015 m. vasario 13 d. Komisijos sprendimu Nr. C(2015)842 (toliau – Programa), Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. 3D-507 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų

programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Programos administravimo taisyklės), ir Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškos ir 2016–2020 metų tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-897 „Dėl Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškos ir 2016–2020 metų tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklių patvirtinimo“ (toliau – TI taisyklės), kitais Europos Sąjungos ir nacionaliniais teisės aktais, nustatančiais paramos žemės ūkio veiklos subjektams teikimo tvarką.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-351](#), 2016-06-07, paskelbta TAR 2016-06-08, i. k. 2016-15418

2. Šių taisyklių tikslas – nustatyti paramos pagal Programos priemonę „Išmokos už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių“ (toliau – priemonė) įgyvendinimo tvarką.

II SKYRIUS SUTRUMPINIMAI IR SĄVOKOS

3. Šiose taisyklėse vartojami sutrumpinimai ir sąvokos:

3.1. Sutrumpinimai:

3.1.1. **Agentūra** – Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos.

3.1.2. **PPIS** – Paraiškų priėmimo informacinė sistema.

3.1.3. **ŽŪIKVC** – VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras.

3.2. Sąvokos:

3.2.1. **Aktyvus žemės ūkio veiklos subjektas** – žemės ūkio veiklos subjektas, kuris atitinka TI taisyklių 5 punkte nustatytus kriterijus ir sąlygas.

3.2.2. **Deklaruotas laukas** – paramos paraiškoje nurodytas žemės ūkio naudmenų ir (arba) kitas plotas.

3.2.3. **Deklaruotas plotas** – paramos paraiškoje nurodytų laukų, už kuriuos žemės ūkio veiklos subjektas prašo kompensacinių išmokų, plotų suma.

3.2.4. **Duomenų neatitiktis** – pateiktų duomenų nesutapimas su tikrove, kai jų nepataisius negalima tinkamai administruoti paramos, apskaičiuoti jos sumos.

3.2.5. **Ilgalaikė sankcija** – pagal paramos paraiškoje deklaruoto ploto ir faktiškai nustatyto remiamo ploto skirtumą apskaičiuojamas paramos dydžio sumažinimas, papildantis einamaisiais kalendoriniais metais pareiškėjui taikomą sankciją. Ši sankcija gali būti pradėta išskaičiuoti iš paramos kalendoriniais pažeidimo nustatymo metais, tačiau negali būti išskaičiuojama ilgiau nei trejus kalendorinius metus po pažeidimo nustatymo metų.

3.2.6. **Kompensacinė išmoka** – teisės aktų nustatyta tvarka fiziniams ir juridiniams asmenims teikiama finansinė parama dėl gamtinių kliūčių žemės ūkio gamybai konkrečioje vietovėje negautoms prarastoms pajamoms ir patirtoms papildomoms išlaidoms kompensuoti.

3.2.7. **Kontrolinis žemės sklypas** (toliau – KŽS) – natūralių gamtinių ir dirbtinių objektų (upių vagų, miško masyvų, kelių, pastatų ir pan.) ribojamas ar istorines žemės naudojimo ribas turintis vientisas žemės plotas, kuriam būdingos tam tikros gamtinės savybės, vyraujantis dangos tipas, ūkinio naudojimo ypatumai ir kuriam suteiktas unikalus atpažinties kodas kontrolinių žemės sklypų duomenų bazėje (toliau – KŽS_DB5LT). Šio sklypo plotas naudojamas pareiškėjų deklaruotų laukų plotams kontroliuoti (KŽS visų pareiškėjų deklaruotų laukų plotų suma lyginama su minėto sklypo tinkamu paramai skirti plotu).

3.2.8. **Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registras** (toliau – Valdų registras) – valstybės registras, kuriame įregistruojamos žemės ūkio valdos ir tvarkomi jų registravimo duomenys.

3.2.9. **Neteisingas deklaravimas** – didesnio žemės ūkio paskirties žemės ploto, negu pareiškėjas valdo, ir (arba) didesnio ploto, negu jame užsiima žemės ūkio veikla, deklaravimas.

Neteisingo deklaravimo atvejais yra laikomi visi didesnio žemės ūkio paskirties žemės ploto deklaravimo atvejai, kurie yra apibrėžti TI taisyklių 7.13.1 ir 7.13.4 papunkčiuose.

3.2.10. **Paramos gavėjas** – pareiškėjas, kuris atitinka visus priemonės reikalavimus paramai gauti ir kuriam išmokama kompensacinė išmoka.

3.2.11. **Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiška** (toliau – paraiška) – elektroniniu būdu užpildytas TI taisyklių 1 priede nustatytos formos dokumentas (į PPIS įvesti, išsaugoti ir patvirtinti duomenys), kuriuo prašoma einamaisiais metais skirti tiesioginę išmoką už plotą, susietąją paramą už gyvulius ir paramą už plotus pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos ir Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones.

3.2.12. **Pareiškėjas** – fizinis ar juridinis asmuo, nustatyta tvarka pateikęs paraišką gauti kompensacinę išmoką.

3.2.13. **Pareiškėjo ar paramos gavėjo duomenų ir dokumentų patikra** (toliau – patikra) – fizinis ir (arba) administracinis pareiškėjo ar paramos gavėjo pateiktų duomenų ir dokumentų patikrinimas.

3.2.14. **Sankcija** – pareiškėjui ar paramos gavėjui taikomas paramos dydžio sumažinimas, paramos teikimo nutraukimas, reikalavimas grąžinti visą ar dalį išmokėtos sumos, apribojimo teikti paraiškas nustatymas ir (arba) kitos poveikio priemonės už su prašoma arba gauta parama susijusių įsipareigojimų nevykdymą ir (arba) nustatytų reikalavimų nesilaikymą.

3.2.15. **Žemės ūkio naudmenų ar kitas laukas** (toliau – laukas) – vieno žemės ūkio veiklos subjekto dirbamas vientisas žemės ūkio naudmenų ar kitas plotas.

3.2.16. **Žemės ūkio paskirties žemė** – bet koks žemės plotas, naudojamas kaip ariamoji žemė, daugiametė ganykla arba pieva, arba daugiamečiams pasėliams auginti, kaip apibrėžta reglamento (ES) Nr. 1307/2013 4 straipsnyje.

3.2.17. **Žemės ūkio valdos ar jos dalies perdavimas** – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro nuostatų ir kitų šio registro administravimą reglamentuojančių dokumentų nustatyta tvarka atliekamas žemės ūkio valdai priklausančių objektų ar jų dalies nuosavybės teisės ar naudojimo teisės perdavimas nuomos, panaudos ar kitais pagrindais kitam žemės ūkio veiklos subjektui, paliekant tą patį unikalų valdos atpažinties kodą.

4. Kitos šiose taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatyme, Programoje, Programos administravimo taisyklėse ir kituose teisės aktuose.

III SKYRIUS

PRIEMONĖS PRIORITETAI, TIKSLINĖS SRITYS IR KOMPLEKSINIAI TIKSLAI

5. Priemonės prioritetas – atkurti, išsaugoti ir pagerinti su žemės ūkiu ir miškininkyste susijusias ekosistemas.

6. Priemonės tikslinės sritys:

6.1. biologinės įvairovės atkūrimas, išsaugojimas ir didinimas, įskaitant „Natura 2000“ vietas, teritorijas, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių, ūkininkauti skirtas gamtinio požiūriu didelės vertės teritorijas bei Europos kraštovaizdžius;

6.2. dirvožemio erozijos prevencijos ir dirvožemio tvarkymo gerinimas;

6.3. vandentvarkos gerinimas, įskaitant trąšų ir pesticidų valdymo gerinimą, siekiant išsaugoti regionų, kuriuose nustatytos specifinės kliūtys, paviršinius ir požeminius vandenis nuo užteršimo.

7. Priemonės kompleksiniai tikslai – orientuoti į aplinkos apsaugą ir tvarią plėtrą:

7.1. žemės ūkio vietovių, kuriose ekstensyviai ūkininkaujama, išsaugojimui ir gamybos pajėgumo užtikrinimui;

7.2. biologinės įvairovės ir žemės ūkio gyvybingumo didelės gamtinės vertės agrarinėse teritorijose išsaugojimui.

IV SKYRIUS REMIAMA VEIKLA

8. Pagal priemonę remiamos veiklos sritys, susijusios su aplinkai nekenksmingu ūkininkavimo sistemų skatinimu:

8.1. parama pagal veiklos sritį „Išmoka ūkininkaujantiems vietovėse, kuriose esama didelių gamtinių kliūčių“ skiriama kasmet už kiekvieną žemės ūkio paskirties žemės hektarą, siekiant kompensuoti paramos gavėjams dėl didelių gamtinių kliūčių žemės ūkio gamybai patirtas papildomas išlaidas ir prarastas pajamas;

8.2. parama pagal veiklos sritį „Išmoka ūkininkaujantiems vietovėse, kuriose esama specifinių kliūčių“ skiriama kasmet už kiekvieną žemės ūkio paskirties žemės hektarą, siekiant kompensuoti paramos gavėjams dėl specifinių kliūčių žemės ūkio gamybai patirtas papildomas išlaidas ir prarastas pajamas.

V SKYRIUS GALIMI PAREIŠKĖJAI

9. Pareiškėjais gali būti tik aktyvūs žemės ūkio veiklos subjektai, kurie laikosi žemės ūkio veiklos vykdymo kriterijų, nustatytų TI taisyklių III skyriuje, ir kurių žemės ūkio valda (toliau – valda) arba jos dalis:

9.1. yra mažiau palankioje ūkininkauti vietovėje (didelio arba mažo nepalankumo), patvirtintoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. vasario 27 d. įsakymo Nr. 3D-72 „Dėl mažiau palankių ūkininkauti vietovių“ 5–6 punktuose, išskyrus Pagėgių savivaldybę, Šilutės rajono savivaldybę ir Klaipėdos rajono savivaldybės Priekulės seniūniją;

9.2. arba patenka į Šiaurės Lietuvos karstinio regiono ar Nemuno deltos užliejamų pievų teritoriją, kuri priskiriama prie vietovių, kuriose esama specifinių kliūčių, kategorijos.

VI SKYRIUS TINKAMUMO GAUTI PARAMĄ SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI

10. Kompensacinės išmokos mokamos pareiškėjams, kurie atitinka šiuos reikalavimus:

10.1. pareiškėjo valda turi būti įregistruota Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. gegužės 15 d. įsakymo Nr. 3D-278 „Dėl žemės ūkio valdų registravimo Lietuvos Respublikos

žemės ūkio ir kaimo verslo registre“ numatyta tvarka ir jos duomenys atnaujinti TI taisyklėse nurodytais terminais;

10.2. pareiškėjas, kuris yra juridinis asmuo, neturi įsiskolinimų Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir Valstybiniam socialinio draudimo fondui prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Sodra), o pareiškėjas, kuris yra fizinis asmuo – tik Sodrai (atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu). Ši nuostata netaikoma įstaigoms, kurių veikla yra finansuojama iš valstybės ar savivaldybės biudžeto, bei juridiniams asmenims, kuriems Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka yra atidėti mokesčių ir (arba) socialinio draudimo įmokų mokėjimo terminai. Pareiškėjui neiškelta byla dėl bankroto ir jis nėra likviduojamas.

11. Pareiškėjas privalo deklaruoti visus valdomus žemės ūkio naudmenų ir kitus plotus TI taisyklėse nustatyta tvarka. Deklaruotas žemės ūkio paskirties žemės plotas vietovėse, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių, turi būti ne mažesnis kaip 1 ha, susidedantis iš laukų, kurių plotas ne mažesnis kaip 0,1 ha.

12. Pareiškėjams pagal priemonę parama neteikiama, jei jie yra perleidėjai pagal priemonę „Ankstyvas pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos“.

13. Pareiškėjo atitiktis nustatytoms tinkamumo sąlygoms vertinama pagal paraiškos pateikimo dieną pareiškėjo pateiktus, dokumentais pagrįstus bei viešuosiuose registruose esančius duomenis.

VII SKYRIUS ĮSIPAREIGOJIMAI

14. Pareiškėjas, kuris yra prisiėmęs įsipareigojimus ūkininkauti penkerius metus nuo pirmos gautos išmokos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonę „Išmokos ūkininkams vietovėse, kuriose yra kliūčių, išskyrus kalnuotas vietoves“ (toliau – priemonė MPŪV) ir šių įsipareigojimų dar neįvykdęs, privalo deklaruoti žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus likusį įsipareigojimų laikotarpį arba iki deklaravimo metų pabaigos pateikti Agentūrai dokumentus, kuriais įrodomas ūkininkavimo faktas, ir nurodyti paraiškos nepateikimo priežastį. Agentūra gali priimti sprendimą administraciniu būdu patikrinti pareiškėjų ūkininkavimo faktą.

15. 14 punkto nuostata netaikoma pareiškėjams, įvykdžiusiems įsipareigojimus pagal priemonę MPŪV, bei pareiškėjams, 2014 metais pateikusiems paraiškas pagal priemonę MPŪV pirmą kartą.

16. Pareiškėjas įsipareigoja ir privalo ūkininkauti ar užsiimti žemės ūkio veikla deklaruotame plote, už kurį teikiama parama:

16.1. iki kitų metų paraiškų teikimo pradžios pagal priemonę;

16.2. bet ne mažiau kaip 5 metus nuo pirmos gautos išmokos pagal priemonę MPŪV, esant tęstiniam įsipareigojimams, arba ne mažiau kaip 3 metus nuo pirmos gautos išmokos pagal priemonę MPŪV, galutinai nutraukus žemės ūkio veiklą. Tokiu atveju pareiškėjas iki einamųjų metų gruodžio 1 d. privalo informuoti Agentūrą ir pateikti juridinę galią turinčius dokumentus, kuriais įrodoma žemės ūkio veiklos baigtis, prisiimdamas įsipareigojimą dėl tolesnės žemės ūkio veiklos, apimančios žemės ūkio produktų gamybą, savos gamybos žemės ūkio produktų perdirbimą ir iš jų pagamintų maisto ar ne maisto produktų realizavimą, taip pat paslaugų žemės ūkiui teikimą ir (arba) žemės ūkio naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės palaikymą, nevykdymo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-351](#), 2016-06-07, paskelbta TAR 2016-06-08, i. k. 2016-15418

17. Pareiškėjas visoje valdoje privalo laikytis kompleksinės paramos reikalavimų, kurie apima žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimus ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimus, nurodytus Žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos

produktų naudojimo reikalavimų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymu Nr. 3D-23 „Dėl Žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų aprašo patvirtinimo ir valdymo kontrolės institucijų paskyrimo“ (toliau – Valdymo reikalavimai), ir žemės ūkio naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimų (toliau – GAAB reikalavimai), nurodytų Žemės ūkio naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimų, taikomų nuo 2015 metų, apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. 3D-932 „Dėl Žemės ūkio naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimų, taikomų nuo 2015 metų, aprašo patvirtinimo“.

18. Pareiškėjas ir paramos gavėjas įsipareigoja sudaryti tinkamas sąlygas asmenims, turintiems teisę audituoti ir (arba) kontroliuoti, tikrinti, kaip yra vykdoma veikla, laikomasi sąlygų, už ką buvo skirta kompensacinė išmoka.

19. Paramos gavėjas įsipareigoja teikti visą informaciją ir duomenis, reikalingus statistikos tikslams ir programos įgyvendinimo stebėsenai bei reikalingiems vertinimams atlikti.

20. *Neteko galios nuo 2016-06-09*

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-351](#), 2016-06-07, paskelbta TAR 2016-06-08, i. k. 2016-15418

VIII SKYRIUS PARAMOS DYDIS IR INTENSYVUMAS

21. Parama pagal veiklos sritį „Išmoka ūkininkaujantiems vietovėse, kuriose esama didelių gamtinių kliūčių“ diferencijuojama atsižvelgiant į vietovės nepalankumą:

21.1. didelio nepalankumo vietovėse (toliau – DNV) kompensacinė išmoka yra 73,6 Eur už ha;

21.1.1. vietovėse iki 100 ha imtinai plotas remiamas 100 proc., daugiau kaip 100 ha iki 500 ha imtinai – 67 proc., daugiau kaip 500 ha – 34 proc.;

21.1.2. prie didelio nepalankumo vietovių priskirtos Ignalinos rajono, Molėtų rajono, Švenčionių rajono, Trakų rajono, Varėnos rajono ir Zarasų rajono savivaldybės;

21.2. mažo nepalankumo vietovėse (toliau – MNV) kompensacinė išmoka yra 55,2 Eur už ha;

21.2.1. vietovėse iki 100 ha imtinai plotas remiamas 100 proc., daugiau kaip 100 ha iki 500 ha imtinai – 73 proc., daugiau kaip 500 ha – 45,3 proc.;

21.2.2. prie mažo nepalankumo vietovių priskirtos savivaldybės ir seniūnijos, atitinkančios Bendrijos Vietinių administracinių vienetų sistemos LAU administracinius vienetus:

21.2.2.1. LAU 1 lygiu (*Local administrative unit*) – Elektrėnų, Rietavo, Anykščių rajono, Lazdijų rajono, Plungės rajono, Rokiškio rajono, Šalčininkų rajono, Telšių rajono, Ukmergės rajono, Utenos rajono ir Širvintų rajono savivaldybės;

21.2.2.2. LAU 2 lygiu (*Local administrative unit*) – Daugų, Raitininkų, Leipalingio, Viečiūnų, Dumsių, Upninkų, Zapyškio, Kruonio, Nemaitonių, Palomenės, Paparčių, Stakliškių, Dovilų, Šiluvos, Barstyčių, Notėnų, Jankų, Lekėčių, Vištyčio, Gražiškių, Kupiškio, Karsakiškio, Kruopių, Vaiguvos, Užvenčio, Kražių, Šaukėnų, Pakražančio, Šiaulėnų, Viešvilės, Bijotų, Bilionių, Kaltinėnų, Kvėdarnos, Laukuvos, Palentinio, Šilalės kaimiškoji, Tenenių, Traksėdžių, Upynos, Žadeikių, Gaurės, Batakių, Lauksargių, Žygaičių, Sedos, Buivydžių, Dūkštų, Medininkų ir Sužionių seniūnijos.

22. Parama pagal veiklos sritį „Išmoka ūkininkaujantiems vietovėse, kuriose esama specifinių kliūčių“ diferencijuojama atsižvelgiant į gamtinės kliūties pobūdį:

22.1. intensyvaus karsto zonoje kompensacinė išmoka yra 44 Eur už ha;

22.1.1. vietovėse iki 100 ha imtinai plotas remiamas 100 proc., daugiau kaip 100 ha iki 500 ha imtinai – 79 proc., daugiau kaip 500 ha – 57 proc.;

22.1.2. prie intensyvaus karsto zonos, kurioje kliūtis ūkininkavimui sukelia intensyvaus karsto reiškiniai, priskiriamos:

22.1.2.1. Biržų rajono savivaldybėje – Biržų miesto, Nemunėlio Radviliškio, Pabiržės, Pačeriaukštės ir Širvėnos seniūnijos;

22.1.2.2. Pasvalio rajono savivaldybėje – Daujėnų, Krinčino, Namišių, Pasvalio miesto, Pasvalio apylinkių, Pumpėnų ir Saločių seniūnijos;

22.2. potvynių užliejamose teritorijose kompensacinė išmoka yra 48,8 Eur už ha;

22.2.1. vietovėse iki 100 ha imtinai plotas remiamas 100 proc., daugiau kaip 100 ha iki 500 ha imtinai – 76 proc., daugiau kaip 500 ha – 51,3 proc.;

22.2.2. prie potvynių užliejamų teritorijų, kuriose kliūtis ūkininkavimui sukelia periodiškai pasikartojantys potvyniai arba yra reali šių potvynių grėsmė, priskiriamos:

22.2.2.1. Klaipėdos rajono savivaldybėje – Priekulės seniūnija;

22.2.2.2. Pagėgių savivaldybėje – Lumpėnų, Natkiškių, Pagėgių, Stoniškių ir Vilkyškių seniūnijos;

22.2.2.3. Šilutės rajono savivaldybėje – Gardamo, Juknaičių, Katyčių, Kintų, Rusnės, Saugų, Šilutės, Švėkšnos, Usėnų, Vainuto ir Žemaičių Naumiesčio seniūnijos.

23. Paramos suma apskaičiuojama atitinkamai pagal nepalankumo kategorijas arba į vietovių, kuriose esama specifinių kliūčių, teritoriją (intensyvaus karsto zoną ar potvynių užliejamas teritorijas) patenkantį plotą. Pareiškėjams neteisingai nurodžius valdos ar jos dalies buvimo vietovėje, kurioje esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių, faktą, paramos suma apskaičiuojama pagal nustatytą faktą.

24. Jeigu dalis deklaruoto lauko ploto pagal priemonę patenka į vietovių, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių, teritoriją, kompensacinė išmoka gali būti skiriama tik už tą plotą, kuris yra vietovėje su didelėmis gamtinėmis ar specifinėmis kliūtimis, nurodytoje viename iš 21.1.2, 21.2.2.1–21.2.2.2, 22.1.2.1–22.1.2.2, 22.2.2.1–22.2.2.3 papunkčių. Tokiais atvejais turi būti įbraižomi atskiri laukai, atsižvelgiant į remiamą veiklos sritį ir vietovės kategoriją (ar rūšį) toje veiklos srityje.

25. Vietovių, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių, ribos turi sutapti su Lietuvos Respublikos skaitmeninėmis seniūnijų ribomis, vadovaujantis 2012 m. gruodžio 31 d. VĮ Registrų centro Adresų registro duomenimis.

IX SKYRIUS

PARAIŠKŲ TEIKIMO TVARKA

26. Paraiškų pildymas, teikimas, registravimas atliekamas TI taisyklėse nustatyta tvarka.

27. Pareiškėjas (arba teisės aktų nustatyta tvarka pareiškėjo įgaliotas asmuo):

27.1. nuo paraiškų teikimo pradžios iki einamųjų metų birželio 6 d. seniūnijoje pagal pareiškėjo valdos centro adresą dirbančiam savivaldybės / seniūnijos darbuotojui pateikia:

27.1.1. laisvos formos dokumentą ar skaitmeninę laikmeną su pagrindiniais paraiškai užpildyti reikalingais duomenimis (vietovėje išmatuotų laukų plotų schemą / brėžinį su nurodytais laukų kraštinių ilgiais, lauko kraštinės (-ių) atstumais iki stabilių objektų (pvz.: pastatų, kelių, melioracijos griovių ir pan.) ir laukų plotais bei naudmenų pavadinimais);

27.1.2. teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintą įgaliojimą, kai paraišką teikia pareiškėjo įgaliotas asmuo ir (arba) kai paraišką teikia juridinis asmuo;

27.1.3. deklaruojamų plotų kadastro žemėlapius (žemės sklypų planus), jeigu pareiškėjas juos turi. Minėti dokumentai naudojami tik apytikslei deklaruojamų plotų vietai nustatyti;

27.1.4. visų deklaruojamų laukų žemės valdymo teisės (nuosavybės, nuomos ar kitais pagrindais) patvirtinimo dokumentus (kartu su kadastro žemėlapiais (žemės sklypų planais), kai pareiškėjas praėjusiais metais neteikė paraiškos ir jei pareiškėjo nurodytoje vietoje jau yra įbraižyti kito pareiškėjo laukai ir nepavyksta išspręsti dvigubo deklaravimo. Minėtų dokumentų pateikimo faktas pažymimas paraiškos antrojo lapo lentelėje. Deklaruojantieji valstybinėje žemėje privalo pateikti šios žemės naudojimo ar valdymo teisės patvirtinimo dokumentą. Jei deklaruoti plotai valdomi kelių bendraturčių (žemės sklypas valdomas pagal idealiąsias dalis) ir nėra notariškai patvirtinta ir įregistruota viešajame registre naudojimosi žemės sklypu tvarka, pareiškėjas privalo pateikti rašytinius visų bendraturčių sutikimus, kur būtų aiškiai išskirta valdoma žemės sklypo dalis;

27.1.5. pasą arba asmens tapatybės kortelę;

27.1.6. juridinio asmens vadovo paskyrimo / išrinkimo dokumentą ir (arba) pažymą (arba jos išrašą) iš Juridinių asmenų registro, kai paraišką teikia juridinio asmens vadovas;

27.1.7. nepilnamečio asmens gimimo liudijimą, kai paraišką teikia nepilnamečiam pareiškėjui atstovaujantis asmuo (tėvai, globėjai, tėviai);

27.1.8. teismo sprendimą, įrodantį atstovavimo pagrindą, kai paraišką teikia neveiksniu pripažintam pareiškėjui atstovaujantis asmuo;

27.1.9. fizinio asmens mirties liudijimą, paveldėjimo teisės liudijimą (jeigu paraiškos teikimo metu jis yra išduotas paveldėtoji), kai paraišką teikia mirusio pareiškėjo žemės ūkio valdos paveldėtojas;

27.2. nuo paraiškų teikimo pradžios iki einamųjų metų birželio 6 d. gali jungtis prie PPIS <https://paseliai.vic.lt> per Elektroninių valdžios vartų portalą, pasirinkdamas vieną iš būdų, kuriais gali patvirtinti savo tapatybę, ir pats užpildyti TI taisyklių 1 priede pateiktos paraiškos elektroninę formą ir įbraižyti deklaruojamus žemės ūkio naudmenų ir kitus plotus. Tokiu atveju elektroninę paraišką užpildęs pareiškėjas privalo pasirašyti ją elektroniniu parašu arba atsispausdinti paraiškos registracijos dokumentą, jį pasirašyti ir iki einamųjų metų liepos 15 d. išsiųsti ŽŪIKVC (adresu Vinco Kudirkos g. 18-1, Vilnius) paštu arba skenuotą jo kopiją elektroniniu paštu (adresu deklaravimas@vic.lt). Jeigu pareiškėjas parašu patvirtinto paraiškos registracijos dokumento nepateikė ŽŪIKVC (vėliausiai iki einamųjų metų liepos 15 d.), Agentūra paraišką atmeta;

27.3. pats arba padedant savivaldybės / seniūnijos darbuotojui, naudodamasis PPIS, elektroniniu būdu įbraižo deklaruojamus žemės ūkio naudmenų ir kitus plotus TI taisyklių nustatyta tvarka bei pateikia kitus paraiškos duomenis. Laukai įbraižomi tik vietovių, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių teritorijų, sluoksnio ribose, atsižvelgiant į vietovės nepalankumą ir (arba) gamtinės kliūties pobūdį, apie tai nurodant paraiškos antrojo lapo 1 lentelės 11 stulpelyje, parinkus atitinkamą sutartinį kodą MA / DI / PO / KR;

27.4. nustačius didesnę kaip 0,1 ha deklaruotą iš dalies sutampantį plotą, pareikalauja pareiškėjų, kurių deklaruoti plotai iš dalies sutampa, pateikti iš dalies sutampančio ploto žemės valdymo teisės (nuosavybės, nuomos ar kitais pagrindais) patvirtinimo dokumentus (kartu su kadastro žemėlapiais (žemės sklypų planais). Jei pareiškėjas deklaruoja plotus, valdomus kelių bendraturčių (žemės sklypas valdomas pagal idealiąsias dalis), ir nėra notariškai patvirtinta bei viešajame registre įregistruota naudojimosi žemės sklypu tvarka, tai jis privalo pateikti rašytinius

visų bendraturčių sutikimus, kuriuose būtų aiškiai išskirta valdoma žemės sklypo dalis. Jei, vadovaujantis pareiškėjų pateiktais dokumentais, dvigubas deklaravimas neišsprendžiamas, Agentūra atlieka patikrą vietoje. Esant mažesniai kaip 0,1 ha iš dalies sutampančiam plotui, minėtų dokumentų nereikalaujama ir parama už šiuos iš dalies sutampančius plotus nėra mokama nė vienam pareiškėjui;

27.5. savivaldybės / seniūnijos darbuotojui išspausdinus TI taisyklių 1 priede nurodytos paraiškos formą, užpildytą pagal pareiškėjo pateiktus duomenis ir pagal TI taisyklių 2 priede nurodytą pildymo instrukciją, pareiškėjas patikrina paraiškos duomenis ir patvirtina jų teisingumą savo parašu, pasirašydamas paraiškoje. Pareiškėjo ir savivaldybės / seniūnijos darbuotojo parašais patvirtintas paraiškos egzempliorius lieka pareiškėjui. Pareiškėjui parašu patvirtinus paraiškos duomenų teisingumą, PPIS patvirtinami paraiškos duomenys, sudaromas ir išspausdinamas paraiškos registracijos dokumentas (kuris yra paraiškos dalis), kurį pasirašo pareiškėjas bei savivaldybės / seniūnijos darbuotojas. Paraiškos registracijos dokumente pateikiamas iš paraiškos duomenų sudarytas šešiolyktainis (keturiasdešimties skaitmenų) skaitmenų kodas, kuriuo yra už koduoti paraiškos duomenys. Pareiškėjui bei savivaldybės / seniūnijos darbuotojui pasirašius paraiškos registracijos dokumentą laikoma, kad paraiška pateikta;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-351](#), 2016-06-07, paskelbta TAR 2016-06-08, i. k. 2016-15418

27.6. gali pateikti tik vieną paraišką;

27.7. jeigu nuo ankstesnio valdos duomenų atnaujinimo iki paraiškos pateikimo dienos žemės ūkio valdoje neįvyko pokyčių, pildydamas paraiškos formą atnaušina valdos duomenis seniūnijoje. Jei valdoje įvyko pokyčių, su šių pokyčių įrodymo dokumentais kreipiasi į savivaldybės / seniūnijos darbuotoją, kuris atnaušina valdos duomenis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro informacinėje sistemoje teisės aktų nustatyta tvarka iki einamųjų metų gruodžio 31 d.;

27.8. pildydamas paraišką nurodo duomenis apie praėjusiais metais valdoje panaudotas trąšas.

28. Pavėluotai pateiktos paraiškos priimamos iki einamųjų metų liepos 1 d., už kiekvieną pavėluotą darbo dieną galutinę paramos sumą mažinant 1 proc. Pasibaigus pavėluotai teikiamų paraiškų priėmimo terminui (po einamųjų metų liepos 1 d.), paraiška priimama tik tais atvejais, kai vėlavimas nepriklauso nuo pareiškėjo valios (pvz.: pareiškėjo mirtis, ilgalaikis profesinis nepajėgumas, stichinė nelaimė, padariusi stiprų poveikį valdai). Tokiais atvejais pareiškėjas ar jo įpėdinis per 15 darbo dienų nuo tos dienos, kai sužinojo arba galėjo sužinoti apie nuo pareiškėjo valios nepriklausančias aplinkybes, kartu su paraiška pateikia prašymą priimti pavėluotą paraišką ir vėlavimo priežasties pagrindimo dokumentus. Į PPIS įvedami paraiškos duomenys, paraiška patvirtinama. Vėlavimo priežastį pagrindžiantys dokumentai PPIS neregistruojami, o jų originalai kartu su pasirašytu registracijos dokumentu siunčiami paštu Agentūrai, kuri priima sprendimą dėl tokios paraiškos priėmimo. ŽŪIKVC, gavęs Agentūros sprendimą, kad tokia paraiška gali būti priimta, elektroninius paraiškos duomenis perduoda Agentūrai. Paraiškos, pateiktos pasibaigus pavėluotai teikiamų paraiškų priėmimo terminui (po einamųjų metų liepos 1 d.), priimamos iki einamųjų metų spalio 31 d. Vėliau paraiškos nepriimamos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-351](#), 2016-06-07, paskelbta TAR 2016-06-08, i. k. 2016-15418

29. Pasikeitus deklaruotiems duomenims po paraiškos pateikimo, pareiškėjas iki einamųjų metų liepos 1 d.:

29.1. gali savivaldybės / seniūnijos darbuotojui pateikti prašymą pakeisti paraiškos duomenis. Tokiu atveju pareiškėjas pasirašo Prašymo pakeisti paramos už žemės ūkio naudmenų ir kitus plotus paraiškos duomenis registracijos dokumentą, kurio forma pateikta TI taisyklių 6 priede, arba pakeisti juos pats, prisijungęs prie PPIS (tokiu atveju pastarąjį prašymą elektroniniu būdu užpildęs pareiškėjas

privalo pasirašyti jį elektroniniu parašu arba išsispausdinti, pasirašyti ir iki einamųjų metų liepos 15 d. išsiųsti ŽŪIKVC (adresu Vinco Kudirkos g. 18-1, Vilnius) paštu arba skenuotą jo variantą elektroniniu paštu (adresu deklaravimas@vic.lt). Pareiškėjui parašu patvirtinto prašymo pakeisti paraiškos duomenis registracijos dokumento nepateikus ŽŪIKVC iki einamųjų metų liepos 15 d., prašymas pakeisti paraiškos duomenis atmetamas);

29.2. gali taisyti įbraižytų laukų grafinį vaizdą (netikslaus deklaruojamų laukų įbraižymo atveju), jei toks taisymas galimas nekeičiant TI taisyklių 1 priede pateiktos paraiškos 2 lapo lentelės duomenų (įbraižytų laukų ploto). Prašymų pakeisti paraiškos duomenis registracijos dokumentai, pateikti einamaisiais metais nuo birželio 7 d. iki liepos 1 d., laikomi pavėluotai pateiktais ir už kiekvieną pavėluotą darbo dieną paramos suma už tą lauką, kurio duomenys keičiami, mažinama 1 proc. (išskyrus minėtus atvejus, kai pareiškėjai taiso įbraižytų laukų grafinį vaizdą, jei toks taisymas galimas be paraiškos 2 lapo lentelės duomenų (įbraižytų laukų ploto) keitimo).

Jeigu prieš tai, kai pareiškėjas pateikia prašymo pakeisti paraiškos duomenis registracijos dokumentą (arba prieš tai, kai pareiškėjas pakeičia juos pats, prisijungęs prie PPIS), Agentūra buvo informavusi pareiškėją apie ketinimą atlikti patikrą vietoje ar pranešusi apie paraiškoje aptiktas klaidas, kaip tai numatyta šių taisyklių 35 punkte, pareiškėjui taikomos sankcijos, numatytos šių taisyklių 40.3 ir 40.6 papunkčiuose.

30. Šių taisyklių 29 punkto nuostatos dėl paramos sumos mažinimo pavėluotai teikiant prašymus pakeisti paraiškos duomenis netaikomos, jei norima keisti paraiškos pirmajame lape nurodytus duomenis bei atsisakant paramos už atskirus laukus ar pagal visą paraišką (išskyrus šių taisyklių 31 punkte nustatytus atvejus).

31. Jei po einamųjų metų liepos 1 d. pareiškėjas nori atsisakyti paramos už visą paraišką arba jos dalį (už atskirus laukus), jis tai gali padaryti bet kuriuo metu, raštu pateikęs prašymą Agentūrai. Pareiškėjui atsisakius paramos už visą paraišką arba jos dalį, jam nėra taikomos sankcijos pagal šias taisykles, tačiau tik tuo atveju, jei iki paramos atsisakymo dienos Agentūra nebuvo pranešusi pareiškėjui apie ketinimą atlikti patikrą vietoje ar apie paraiškoje aptiktas klaidas, kaip tai numatyta taisyklių 35 punkte.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-351](#), 2016-06-07, paskelbta TAR 2016-06-08, i. k. 2016-15418

32. Jei pareiškėjas nori pakeisti paraiškos pirmajame lape nurodytus duomenis, jis tai gali padaryti laikotarpiu nuo paraiškos pateikimo iki lėšų pervedimo pareiškėjui dienos.

33. Pasibaigus paraiškų priėmimo terminui, paraiškoje nurodyta banko sąskaita ar ryšio duomenys (adresas, telefonas, faksas, el. pašto adresas) gali būti tikslinami raštu pateikus prašymą Agentūrai arba per Agentūros informacinį portalą (toliau – Portalas). Teikiant Agentūrai prašymus dėl banko sąskaitos, į kurią bus pervedamos paramos lėšos, pakeitimo, prašymą pasirašiusiojo asmens parašo tikrumas turi būti patvirtintas notaro arba seniūno Lietuvos Respublikos notariato įstatymo nustatyta tvarka. Patvirtinti pasirašiusiojo asmens parašo tikrumą taip pat gali Agentūros darbuotojas.

34. Informaciją apie savo paraiškos duomenis pareiškėjas gali rasti Portale arba teirautis Agentūroje telefonais, nurodytais Agentūros interneto svetainėje www.nma.lt, elektroniniu paštu (adresu info@nma.lt) arba raštu bei tiesiogiai atvykęs į Agentūrą adresu: Blindžių g. 17, Vilnius, taip pat informacijos gali kreiptis į savivaldybes (seniūnijas). Tada, kai pareiškėjas pageidauja, jog informacija apie jo paraiškos vertinimo rezultatus elektroniniu paštu būtų teikiama ir savivaldybių žemės ūkio skyriams, paraiškoje tai nurodo. Klausdamas raštu ar elektroniniu paštu, pareiškėjas turi

nurodyti savo vardą, pavardę, asmens kodą (fizinis asmuo), įmonės pavadinimą ir kodą (juridinis asmuo), adresą, telefono numerį, valdos numerį.

35. Laikoma, kad pareiškėjas yra informuotas apie paraiškoje esančias klaidas (paraiškoje ar kituose dokumentuose nustatytas klaidas ar neatitiktis, kai nustatomi: neteisingas deklaravimas, deklaruotų plotų persidengimas, paraiškos duomenų neatitikimas (nesutampant bendriesiems duomenims ir pan.), neteisingų pareiškėjo banko sąskaitos duomenų pateikimas ir kitos deklaravimo klaidos ar neatitikimai) nuo informacijos apie jas atsiradimo Portale dienos. Esant pareiškėjo sutikimui, jis gali būti papildomai informuotas raštu, elektroniniu paštu arba trumpąja žinute mobiliuoju telefonu, taip pat per savivaldybes.

X SKYRIUS

PARAIŠKŲ ADMINISTRAVIMO TVARKA

36. Priemonę administruoja Agentūra pagal Agentūros direktoriaus įsakymu patvirtintus administravimo tvarkos aprašus.

37. Savivaldybės (seniūnijos), ŽŪIKVC ir Agentūra vykdo TI taisyklėse nurodytas funkcijas.

XI SKYRIUS

SANKCIJOS

38. Detali sankcijų apskaičiavimo ir taikymo tvarka nustatyta Programos administravimo taisyklėse ir Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-929 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikos patvirtinimo.

39. Jeigu naudmenų ar kitų plotų nedeklaravęs, tačiau jų nuosavybės ar valdymo teisę turintis asmuo praneša apie pareiškėją, kuris einamaisiais arba praėjusiais metais neteisėtai deklaravo jo valdomus plotus, arba yra gaunamas skundas, pranešimas ar kita informacija apie galbūt netiksliai ir (arba) neteisėtai pareiškėjo einamaisiais arba praėjusiais metais deklaruotą plotą, parama už šiuos plotus pareiškėjui mokama, o išmokėta parama nesusigrąžinama tik tuo atveju, jeigu jis pateiks šių plotų dirbimo (žemės ūkio veiklą, kuri įrodoma pagal žemės ūkio produkcijos realizavimo, seniūnijos išduotą pažymą bei kitus minėtos veiklos fakto patvirtinimo dokumentus) bei žemės valdymo teisės (nuosavybės, nuomos ar kitais pagrindais) patvirtinimo dokumentus, o jei deklaruoti plotai yra valdomi kelių bendraturčių (žemės sklypas valdomas pagal idealiąsias dalis) ir nėra notariškai patvirtinta ir įregistruota viešajame registre naudojimosi žemės sklypu tvarka, kartu su žemės dirbimo ir valdymo dokumentais pareiškėjas privalo pateikti rašytinius visų bendraturčių sutikimus, kur būtų aiškiai išskirta valdoma žemės sklypo dalis. Agentūra, remdamasi žemės sklypo planu ir valdymo teisę pagrindžiančiais dokumentais, rašytiniais bendraturčių sutikimais, nustato, ar pareiškėjas teisėtai deklaruoja minėtus plotus. Pareiškėjui, įrodžiusiam žemės ūkio veiklos (dirbimo) faktą deklaruotoje žemės sklypo dalyje ar visame žemės sklype ir žemės valdymo teisę (pagal žemės valdymo teisės patvirtinimo dokumentus ir bendraturčių sutikimus, nustačius deklaravimo teisėtumą deklaruotoje žemės sklypo dalyje ar visame žemės sklype), išmokos mokamos, o išmokėta parama nesusigrąžinama. Už paramai deklaruotus plotus, kuriuose

pareiškėjas neužsiėmė žemės ūkio veikla, taikomos sankcijos dėl neteisingo deklaravimo, numatytos taisyklių 40.3 papunktyje.

39¹. Pareiškėjams, nesilaikantiems žemės ūkio veiklos vykdymo kriterijų, nustatytų TI taisyklių III skyriuje, parama už netinkamą paramai plotą (lauką su nustatytu pažeidimu) nemokama ar jau išmokėta paramos suma susigrąžinama.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-351](#), 2016-06-07, paskelbta TAR 2016-06-08, i. k. 2016-15418

40. Priemonei taikomos specifinės sankcijos:

40.1. jei nesilaikoma įsipareigojimo ūkininkauti ar užsiimti žemės ūkio veikla deklaruotame plote iki kitų metų paraiškų teikimo pradžios pagal priemonę ir (arba) tęstinio įsipareigojimo ūkininkauti mažiausiai 5 metus nuo pirmos gautos išmokos pagal priemonę MPŪV, parama nemokama, o jau išmokėta paramos pagal atitinkamą priemonę suma susigrąžinama, išskyrus atvejus:

40.1.1. kai paramos gavėjas, kuris ūkininkavo ar užsiėmė žemės ūkio veikla ne mažiau kaip 3 metus nuo pirmos gautos išmokos pagal priemonę MPŪV, galutinai nutraukia žemės ūkio veiklą, išskyrus atvejus, kai nustatomas pažeidimas, kada paramos gavėjas nesilaiko įsipareigojimo dėl žemės ūkio veiklos nevykdymo ir, informavęs Agentūrą apie žemės ūkio veiklos nutraukimą bei pateikęs jai dokumentus, kuriais įrodoma žemės ūkio veiklos baigtis, vykdo prekinę žemės ūkio gamybą ir (arba) gauna pajamų iš prekinės žemės ūkio gamybos;

40.1.2. kai paramos gavėjas perduoda visą ar dalį valdos kitam asmeniui tuo laikotarpiu, kuriuo galioja įsipareigojimas paramai gauti;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-351](#), 2016-06-07, paskelbta TAR 2016-06-08, i. k. 2016-15418

40.2. dėl vėlavimo pateikti paraiškas:

40.2.1. už kiekvieną pavėluotą darbo dieną apskaičiuota paramos suma mažinama 1 proc.;

40.2.2. pavėluotai pateikus prašymą dėl paraiškos duomenų keitimo, už kiekvieną pavėluotą darbo dieną paramos suma už tą lauką, kurio duomenys keičiami, mažinama 1 proc.;

40.2.3. paraiška, pateikta po einamųjų metų liepos 1 dienos, nepriimama, išskyrus 28 punkte nurodytą atvejį;

40.3. dėl neteisingo deklaravimo skaičiuojamos remiamos grupės lygiu:

40.3.1. kai deklaruotas plotas viršija faktinį nuo 3 iki 20 proc. faktinio ploto arba 2 ha, einamaisiais metais parama pagal remiamą grupę mokama už faktinį plotą, sumažintą du kartus iš faktinio ploto atėmus deklaruoto ir faktinio plotų skirtumo dydžius;

40.3.2. kai deklaruotas plotas viršija faktinį daugiau kaip 20 proc., bet ne daugiau kaip 50 proc. faktinio ploto, einamaisiais metais parama už atitinkamą remiamą grupę neteikiama;

40.3.3. kai deklaruotas plotas viršija faktinį daugiau kaip 50 proc. faktinio ploto, parama už atitinkamą remiamą grupę einamaisiais metais neteikiama ir pareiškėjui taikoma ilgalaikė sankcija, lygi deklaruoto ir nustatyto ploto skirtumui;

40.4. pareiškėjui neleidus atlikti patikros vietoje bent viename jo deklaruotų laukų, pareiškėjui parama nemokama ir taikomos ilgalaikės sankcijos. Jei pareiškėjas patikros vietoje metu nepateikia dokumentų, susijusių su prisiimtų įsipareigojimų vykdymu, laikoma, kad jis įsipareigojimo nesilaiko (išskyrus teisės aktuose nustatytus atvejus, kai pareiškėjui, neturinčiam reikiamų dokumentų patikros vietoje metu, leidžiama per nustatytą laikotarpį pateikti juos Agentūrai);

40.5. už GAAB reikalavimų ir Valdymo reikalavimų pažeidimus sankcijos dydis apskaičiuojamas pagal Sankcijų už kompleksinės paramos reikalavimų pažeidimą taikymo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr. 3D-306 „Dėl Sankcijų už kompleksinės paramos reikalavimų pažeidimą taikymo metodikos patvirtinimo“;

40.6. dėl atskirų žemės ūkio naudmenų (išskyrus esančių namų valdos žemėje) plotų nedeklaravimo:

40.6.1. nustačius, kad skirtumo tarp viso pagal priemonę deklaruoto ploto ir viso pagal priemonę deklaruoto ploto bei viso nedeklaruotų laukų ploto sumos santykis su visu pagal priemonę deklaruotu plotu viršija 3 proc., bet neviršija 30 proc., parama pagal priemonę sumažinama 1 proc.;

40.6.2. nustačius, kad skirtumo tarp viso pagal priemonę deklaruoto ploto ir viso pagal priemonę deklaruoto ploto bei viso nedeklaruotų laukų ploto sumos santykis su visu pagal priemonę deklaruotu plotu viršija 30 proc., bet neviršija 50 proc., parama pagal priemonę sumažinama 2 proc.;

40.6.3. nustačius, kad skirtumo tarp viso pagal priemonę deklaruoto ploto ir viso pagal priemonę deklaruoto ploto bei viso nedeklaruotų laukų ploto sumos santykis su visu pagal priemonę deklaruotu plotu viršija 50 proc., parama pagal priemonę sumažinama 3 proc.;

40.7. jei pareiškėjas, deklaravęs pluoštinių kanapių lauką, iki einamųjų metų spalio 30 d. Agentūrai nepateikė Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos kanapių augintojo pažymos, išmoka pagal priemonę einamaisiais metais nemokama;

40.8. atliekant ilgalaikių sankcijų išskaičiavimą, atsižvelgiama į pateiktų paraiškų pagal kitas Programos priemones pateikimo datą ir mokėjimus. Ilgalaikės sankcijos, nustatytos taisyklių 40.3.3 ir 40.4 papunkčiuose, yra išskaičiuojamos iš bet kokios pareiškėjams per trejus kalendorinius metus, einančius po tų kalendorinių metų, kuriais nustatytas pažeidimas, priskaičiuotos paramos sumos (mokamos iš Europos žemės ūkio garantijų fondo, Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai ar valstybės biudžeto lėšų, kurių asignavimų valdytoja yra Žemės ūkio ministerija). Ilgalaikės sankcijos gali būti pradėtos išskaičiuoti iš paramos sumos, priskaičiuotos pažeidimo nustatymo metais;

40.9. *Neteko galios nuo 2016-06-09*

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-351](#), 2016-06-07, paskelbta TAR 2016-06-08, i. k. 2016-15418

41. Agentūra turi teisę ankstesniais ar einamaisiais metais pateiktas paraiškas administruoti iš naujo bei priimti sprendimus dėl reikalavimo grąžinti visą ar dalį išmokėtos paramos sumos ir (arba) taikyti kitas poveikio priemones už su prašoma arba gauta parama susijusių įsipareigojimų nevykdymą ir (arba) nustatytų reikalavimų nesilaikymą, atlikusi administracinį patikrinimą ir (arba) patikrą vietoje, tada, kai pareiškėjas nesilaikė paramos suteikimo ar paraiškoje numatytų reikalavimų ar pažeidė paramos gavimo ir naudojimo sąlygas. Už paramai netinkamą plotą, nustatytą atnaujinus KŽS_DB5LT arba einamųjų metų patikros vietoje metu, išmokėta parama iš deklaravusių pareiškėjų susigrąžinama už ketverius metus (arba, Agentūrai pagal jos nustatytą tvarką išnagrinėjus ir nustačius atvejus, kai plotas paramai netinkamas mažiau nei ketverius metus – už tiek metų, kiek plotas buvo netinkamas paramai) skaičiuojant nuo metų, kuriais buvo padarytas (užfiksuotas) pažeidimas, tačiau ne ilgiau nei iki paskutiniųjų metų, prieš kuriuos buvo daryti ortofotografiniai žemėlapiai (arba, Agentūrai pagal jos nustatytą tvarką išnagrinėjus ir nustačius atvejus, kai plotas paramai netinkamas ilgiau nei iki paskutiniųjų metų, prieš kuriuos buvo daryti

ortofotografiniai žemėlapiai – už tiek metų, kiek plotas buvo netinkamas paramai, bet ne daugiau kaip už ketverius metus).

42. Kilus abejonių, kad pareiškėjas pateikė neteisingus duomenis, Agentūra gali sustabdyti paraiškos administravimą, kol bus gautos išvados dėl jų teisingumo. Jei dėl pareiškėjo veiklos yra pradėtas ar atliekamas ikiteisminis tyrimas, Agentūra gali sustabdyti paraiškos administravimą, kol bus baigti teisiniai procesai.

43. Einamaisiais metais taikomų sankcijų suma negali viršyti 100 proc. mokėtinos paramos sumos.

44. Sankcijos netaikomos, jei nustatytų reikalavimų ir apribojimų nesilaikoma dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) atvejų.

XII SKYRIUS

ŽEMĖS ŪKIO VALDOS PERDAVIMAS

45. Paramos gavėjui perleidus (pardavus, išnuomojus ar kitu panašiu su atitinkamais gamybos vienetais susijusiu sandoriu) Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre įregistruotą valdą arba dalį valdos, po to, kai valdos perleidėjas jau yra pateikęs paraišką, bet dar neįvykdęs visų paramos skyrimo sąlygų ir reikalavimų pagal priemonę, valdos perleidėjui parama neskiriama. Tokiu atveju parama skiriama valdos perėmėjui, jei:

45.1. valdos perėmėjas nuo einamųjų metų birželio 6 d. iki lėšų pervedimo pareiškėjui dienos praneša Agentūrai apie valdos perėmimą, pateikdamas pranešimą apie valdos perėmimą, prašymą skirti paramą bei valdos perėmimo fakto patvirtinimo dokumentus (žemės, kito nekilnojamojo turto pirkimo–pardavimo, nuomos, panaudos ar kitos sutarties kopiją, paveldėjimo teisės liudijimo kopiją ar pan.) savivaldybei (seniūnijai) pagal valdos registravimo vietą;

45.2. valdos perėmėjas prisiima atsakomybę toliau laikytis įsipareigojimų ir vykdyti reikalavimus, kurie kyla iš perleidėjo paraiškos pagal priemonę;

45.3. valdos perleidėjas neturi įsiskolinimų Agentūrai, Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui (netaikoma perleidėjams, kuriems Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka yra atidėti socialinio draudimo įmokų ir (arba) mokesčių mokėjimo terminai).

46. Valdos ir dalies valdos perėmėjas per 30 kalendorinių dienų nuo valdos perėmimo dienos privalo perduoti pasikeitusius valdos registravimo duomenis Valdų registrui.

47. Jei visa valda arba dalis valdos perduodama po to, kai valdos perleidėjas jau yra pateikęs paraišką ir įvykdęs visus reikalavimus, nustatytus pagal priemonę, jis turi informuoti Agentūrą apie valdos perdavimą. Valdos valdytojo mirties atveju valdos duomenis atnaujinti ir Agentūrą informuoti apie valdos perėmimą (po valdos valdytojo mirties) privalo paveldėtojas, kuris tęsia valdoje ekonominę veiklą.

48. Žemės ūkio valdos išregistravimo atveju, kai valda išregistruojama iki einamųjų metų gruodžio 31 d., pareiškėjas nebetenka teisės į jam priklausiusią paramą, o tais atvejais, kai parama ar jos dalis iki einamųjų metų gruodžio 31 d. pareiškėjui jau išmokėta, jis privalo paramą grąžinti.

49. Pareiškėjai kartą per kalendorinius metus, bet ne vėliau kaip iki einamųjų metų gruodžio 31 d., atnaujina savo valdų registracijos duomenis Valdų registre.

XIII SKYRIUS

ATSAKOMYBĖ

50. Už paraiškos bei kitus duomenis atsako juos pateikę pareiškėjai.

51. Už pareiškėjų informavimą paramos teikimo klausimais, paraiškos duomenų bei kitų dokumentų įvedimą ir patvirtinimą PPIS (kai paraiška pateikiama seniūnijos darbuotojui) atsakingos savivaldybės (seniūnijos).

52. Už tinkamą PPIS veikimą, paraiškų priėmimo darbų organizavimą, paraiškų registracijos dokumentų priėmimą ir perdavimą Agentūrai atsako ŽŪIKVC.

53. Už paraiškų administravimą, administracinę patikrą, patikrą vietoje ir nuotolinę patikrą, paramos dydžio apskaičiavimą ir išmokėjimą paramos gavėjams, lėšų apskaitą, ataskaitų teikimą atsako Agentūra.

54. Pareiškėjų pateikti duomenys Lietuvos Respublikos institucijų, kitų Europos Sąjungos šalių institucijų, Europos Sąjungos Komisijos, Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) ir Europos Audito Rūmų bus apdoroti elektroniniu būdu ir panaudoti kontrolės tikslais.

55. Pareiškėjai už taisyklėse nurodytų įsipareigojimų ir reikalavimų nesilaikymą, taip pat gavę išmokas neteisėtai, arba asmenys, prisidėję prie neteisėtų išmokų gavimo (sąmoningai patvirtinę klaidingus duomenis), atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

XIV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

56. Pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas, nesutinkantis su Agentūros priimtais sprendimais ar veiksmais (neveikimu), turi teisę juos apskūsti šiame skyriuje nustatyta tvarka.

57. Agentūros konkrečių valstybės tarnautojų ir (arba) darbuotojų veiksmus (neveikimą) pareiškėjas gali apskūsti Agentūros direktoriui raštu per 15 darbo dienų nuo tos dienos, kai jis sužinojo ar turėjo sužinoti apie tokius veiksmus (neveikimą).

58. ŽŪIKVC konkrečių darbuotojų veiksmus (neveikimą) pareiškėjas gali apskūsti ŽŪIKVC direktoriui raštu per 15 darbo dienų nuo tos dienos, kai jis sužinojo ar turėjo sužinoti apie tokius veiksmus (neveikimą).

59. Agentūros ir ŽŪIKVC sprendimai arba veiksmai (neveikimas) gali būti skundžiami Vyriausiajai administracinių ginčų komisijai arba Vilniaus apygardos administraciniam teismui Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-125](#), 2016-03-15, paskelbta TAR 2016-03-17, i. k. 2016-05145

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-723](#), 2015-09-25, paskelbta TAR 2015-09-25, i. k. 2015-14273

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. 3D-245 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Išmokos už vietas, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-866](#), 2015-11-25, paskelbta TAR 2015-11-25, i. k. 2015-18674

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. 3D-245 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Išmokos už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-125](#), 2016-03-15, paskelbta TAR 2016-03-17, i. k. 2016-05145

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. 3D-245 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Išmokos už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-351](#), 2016-06-07, paskelbta TAR 2016-06-08, i. k. 2016-15418

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. 3D-245 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Išmokos už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo